

Lijfrentes 2025

Prinsjesdag leverde dit jaar geen nieuws op over de fiscale behandeling van lijfrentes. In de verkiezingscampagne voor de Tweede Kamer is over de oudedagsvoorziening nauwelijks gerept, maar er wordt toch naar geld gezocht in de pensioenvoorzieningen. Zoals altijd komt de AOW-leeftijd weer naar boven als punt waarop partijen zich willen onderscheiden. Toch is er in de CPB-doorrekeningen te zien dat meerdere partijen willen morrelen aan de zogenoemde aftoppingsgrens. Dat kan miljarden opleveren. Momenteel is de aftoppingsgrens € 137.800,- (2025). Dat wil zeggen dat het maximale jaarsalaris dat ten grondslag ligt aan de fiscale faciliteiten van de oudedagsvoorziening € 137.800,- bedraagt en dat er bij een hoger salaris over het meerdere een andere oplossing voor pensioenopbouw moet worden gezocht.

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft na het recordaantal verhogingen ter bestrijding van de torenhoge inflatie in 2022, 'de rente' in 2024 en 2025 in acht stappen verlaagd van 4% naar 2%. In dit Special Item wordt om die reden dan ook weer gekeken naar de gevolgen van deze renteontwikkelingen voor lijfrenteproducten. Zoals ieder jaar kijken we naar de verhoudingen tussen verzekeringsproducten enerzijds en bankspaarproducten anderzijds. We starten dit Special Item uiteraard met de MoneyView ProductRatings.

ProductRating **Direct Ingaande Lijfrentes (DIL)**

Voor de ProductRating Voorwaarden zijn 13 DILLEN, waarvan zes verzekerd en zeven bancair, op 27 kenmerken onderzocht. Ten behoeve van de ProductRating Prijs zijn er 44 klantprofielen doorgerekend, waarbij is gevarieerd in leeftijd, looptijd en koopsom. De peildata voor de prijsanalyse zijn achtereenvolgens 1, 8, 15 en 22 oktober en 1 november. Wegens frequente rentewijzigingen volstaan we niet met één momentopname.

★★★★★ PRODUCTRATING **VOORWAARDEN**

• **Reaal** Zuivere Lijfrente

★★★★★ PRODUCTRATING **PRIJS**

• **Onderlinge Nederland** Onderlinge Direct Ingaande Lijfrente

Het MPR-systeem voor de ProductRating 'Voorwaarden' omvat een puntensysteem, waarbij individuele productcriteria een score tussen 1 en 5 punten krijgen toegekend. De score 3 staat hierbij voor marktconform, de scores 4 en 5 voor meer dan marktconform en de scores 1 en 2 voor minder dan marktconform. Op deze 'basisscores' wordt vervolgens een geweging toegepast. Bij de vertaling van de MPR-scores naar de MoneyView ProductRating worden de aan elkaar gerelateerde productcriteria bij elkaar gevoegd tot samenhangende clusters. De individuele MPR-scores per cluster worden bij elkaar opgeteld, waarna er per cluster eveneens een geweging is toegekend. De aldus ontstane gewogen scores per cluster worden bij elkaar opgeteld waarna er een puntentotaal per product ontstaat. Voor een overzicht van de wegingsfactoren zie www.specialitem.nl

De 'duurste' bancaire DIL is sinds de introductie van het banksparen lange tijd gunstiger (lees: goedkoper) geweest dan de 'goedkoopste' verzekerde DIL. In 2022 kantelde dat beeld volledig door de veelvuldige renteverhogingen die verzekeraars direct volgden, terwijl de banken de rentes pas aanzienlijk later verhoogden. In de afgelopen jaren liepen de banken weer in en vorig jaar pakte een bank onderwets 5 sterren, doordat de rente was gedaald. De recente renteverlagingen van de ECB en het direct volgen van de renteontwikkeling door verzekeraars, leidden tot de verwachting dat de banken weer de betere aanbiedingen zouden

hebben. Verrassend genoeg is dat niet het geval. De winnaar is een verzekeraar, die overigens wel een beduidend hogere rente hanteert dan de rest van de verzekeringsmarkt.

Op voorwaarden behaalt de Zuivere Lijfrente van Reaal 5 sterren. Sinds 2018 heeft de Zuivere Lijfrente daarmee onafgebroken de hoogste score behaald. In het algemeen hebben verzekeraars nog steeds meer mogelijkheden dan banken. Je kunt bij verzekeraars terecht als je gebruik wilt maken van faciliteiten uit het pré Brede Herwaarderingsstijdpakket (oud regime), zoals een overbruggingslijfrente.

ProductRating Lijfrente Beleggen

Voor de ProductRating Prijs zijn 30 lijfrente-beleggingsproducten onderzocht. Het gaat om drie verzekeringsproducten van twee aanbieders en 27 bankspaarproducten. Hierbij zijn 30 klantprofielen doorgerekend op peildatum 1 november 2025. Ten behoeve van de ProductRating Voorwaarden zijn dezelfde 30 producten onderzocht op 46 kenmerken. De producten zijn gerangschikt op alfabetische volgorde.

★★★★★ PRODUCTRATING VOORWAARDEN

- **Brand New Day** (ZZP) Pensioenrekening
- **OAKK** Pensioenbeleggen
- **SemmieWealth** SemmieWealth Pensioen

In 2025 is het product van SNS van de markt verdwenen en is de Pensioenrekening van Peaks in de database van MoneyView opgenomen. SemmieWealth Pensioen haalt voor het eerst 5 sterren op voorwaarden. Deze aanbieder onderscheidt zich onder andere op online informatie- en mutatiemogelijkheden, de flexibiliteit in risico afbouw van de beleggingen en de mogelijkheid om het product online te openen. OAKK Pensioenbeleggen behaalt dit jaar voor de tweede keer 5 sterren op voorwaarden. OAKK Pensioenbeleggen onderscheidt zich onder andere in het aantal beleggingsmogelijkheden en doordat het product beschikbaar is voor expats en de rekening in de meeste gevallen kan worden voortgezet na emigratie. Brand New Day heeft dit jaar met de Pensioenrekening en de ZZP Pensioenrekening wederom 5 sterren op voorwaarden behaald. Dit product komt aan de hoge score door het bieden van automatische risicoafbouw en de mogelijkheid om dit te wijzigen.

★★★★★ PRODUCTRATING PRIJS

- **Bright Pensioen** Bright Pensioen
- **Centraal Beheer** Extra Pensioen Opbouw
- **DEGIRO** Pensioenrekening

Bij Brand New Day kun je zelf beleggen in een assortiment van indexfondsen, maar ook laten beleggen door een profiel op te geven.

Bij de prijsvergelijking is voor alle producten gerekend met een bruto rendement van 6%. Er wordt belegd volgens een neutraal profiel. De in het verleden behaalde rendementen zijn geen onderdeel van de prijsanalyse. De prijs wordt bepaald middels het volledig doorrekenen van een profiel tot een eindkapitaal. Hierin worden alle voorkomende kosten meegenomen. Bij verzekeringen worden ook de positieve of negatieve risicopremies meegenomen. Het verschil tussen het eindkapitaal op 6% netto rendement (dat is voor alle producten gelijk) en op 6% bruto (berekende eindkapitaal) is het kostenpercentage. MoneyView bepaalt het kostenpercentage door het profiel volledig door te rekenen, zodat ook nominale kosten, een eenmalig bedrag bij aanvang, transactie-gerelateerde kosten of zelfs een eventuele performance fee worden meegerekend.

Trends en Ontwikkelingen Toegelicht

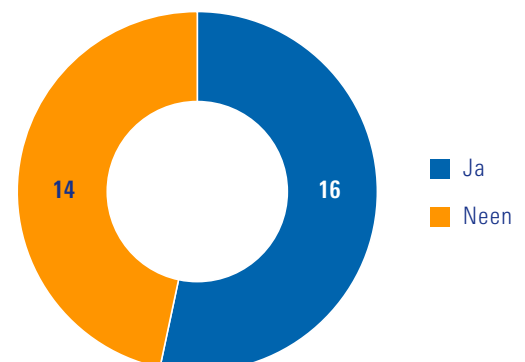
Afbouw risico

Steeds meer producten bieden de mogelijkheid om het beleggingsrisico af te bouwen naarmate de pensioendatum dichterbij komt, ook wel lifecycle beleggen genoemd. Lifecycle beleggen bestaat al langer, maar bij lijfrenteproducten zie je nu langzaam dat het steeds gebruikelijker wordt. Bij premieovereenkomsten (werknemerspensioen) is dit al sinds 2007 heel gebruikelijk.

Van de 30 onderzochte producten bieden er 16 nu de mogelijkheid om het beleggingsrisico af te bouwen naarmate de pensioendatum dichterbij komt (zie de figuur hiernaast). Bij de meeste producten is dit niet verplicht, maar kan de rekeninghouder er zelf voor kiezen. Bij vier producten is lifecycle beleggen de enige optie. Bij twee daarvan geldt dat er maar één (standaard) lifecycle wordt aangeboden, bij de andere twee zijn er meerdere lifecycles beschikbaar met verschillende risicoprofielen.

Bij lifecycle beleggen stem je de beleggingen af op een doel(moment), zoals de pensioendatum. Het bijzondere aan 'pensioen' als doel van het beleggen is dat je doel niet een eenmalig kapitaal is, maar een periodieke uitkering met een zekere (lange) looptijd. Een lifecycle ziet er bijvoorbeeld uit zoals in de figuur op de volgende pagina.

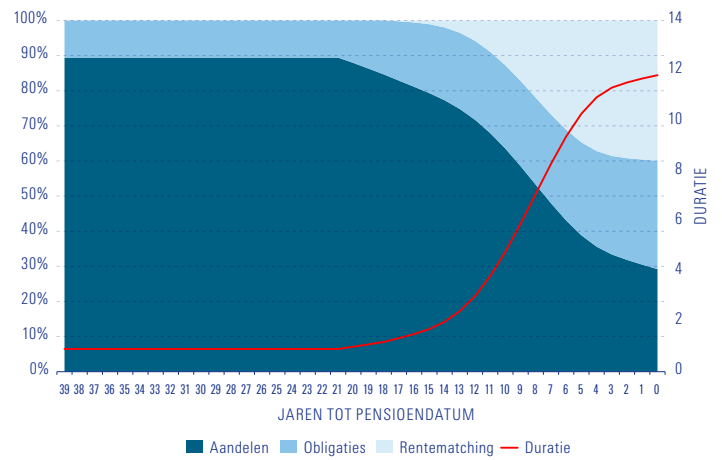
AFBOUW BELEGINGSRISICO

Bron: MoneyView ProductManager

Beleggen brengt risico's met zich mee, waarbij het beleggingsrisico en het renterisico de belangrijkste zijn. Het beleggingsrisico houdt in dat de koersen van de beleggingen zowel opwaartse als neerwaartse bewegingen maken en dat het rendement dus varieert en ook (sterk) negatief kan zijn. Op de langere termijn blijkt dat verliezen weer kunnen worden ingelopen en dat beleggen over het algemeen rendabel is. Als het gaat om de oudedagsvoorziening, ofwel een inkomen waar je van moet leven, zou het misschien wel een financiële ramp kunnen zijn als je vlak voor je pensionering ineens een groot deel van het pensioenkapitaal kwijtraakt door koersverliezen. Dat kun je dan vrijwel niet meer goedmaken in de korte tijd die nog resteert. Met lifecycle beleggen wordt het beleggingsrisico naarmate de pensioendatum dichterbij komt daarom afgebouwd. Er wordt dan minder in zakelijke waarden belegd en meer in vastrentende waarden. Vaak wordt in de afbouwfase dan gekozen voor obligaties met een lange looptijd als je belegt voor je pensioen, omdat er meestal sprake is van een langdurige uitkeringsperiode. Met deze obligaties wordt het renterisico beperkt. Een obligatie met een langere looptijd is gevoeliger voor koersschommelingen als gevolg van renteontwikkelingen. Hiermee kun je dan dus alsnog een flink verlies lijden. Een langlopende obligatie beschermt echter tegen de lage rente. Je moet met je opgebouwde kapitaal namelijk een lijfrente aankopen. Dat is een periodieke uitkering, waarbij de hoogte afhankelijk is van de rente op het moment dat de lijfrente wordt aangekocht. Als de rente daalt, stijgt de koers van de langlopende obligatie. Dan heb je een hoger kapitaal beschikbaar voor de aankoop van een pensioen, waarvan de rente laag is. Als de rente stijgt, daalt de obligatie in waarde, maar door de hogere rente kun

LIFECYCLE NEUTRAAL

Bron: MoneyView

je met minder kapitaal een vergelijkbaar pensioen kopen. Deze zogeheten 'rente-hedge' is zeer nuttig voor pensioen en lijfrente. Als je echter wilt doorbeleggen na pensionering, is rentehedging niet of beperkt nodig. Als je belegt in zelf gekozen fondsen of als de aanbieder het risico niet voor je afbouwt, kun je dat altijd nog zelf doen door te switchen of het risicoprofiel te verlagen.

Renteontwikkelingen in 2025

Op 20 september 2023 voerde de ECB de laatste renteverhoging door ter bestrijding van de hoge inflatie in de eurozone. Hiermee kwam de ECB-rente op 4%; het hoogste niveau in de geschiedenis van de ECB. Dit was de tiende renteverhoging op rij sinds de ECB in juli 2022 de toen nog negatieve rente verhoogde naar 0%.

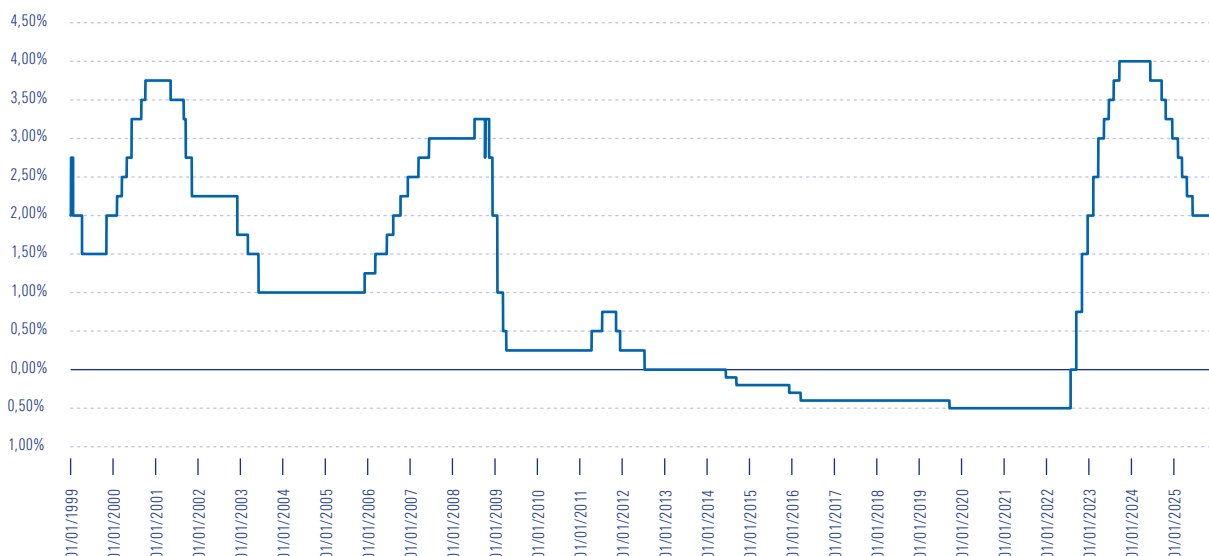
In juni 2024 werd de rente voor het eerst in bijna vijf jaar verlaagd, om te beginnen met 25 basispunten. Dit besluit werd genomen omdat de inflatie in de eurozone flink was verminderd. Daarna is de rente stapsgewijs verder verlaagd naar 3,25% ten tijde van het vorige Special Item Lijfrentes in november vorig jaar. In 2025 volgden nog vier renteverlagingen, waarmee het totaal aantal verlagingen op acht kwam. De depositorente staat na het rentebesluit van 11 juni jongstleden op 2%. Het laatste rentebesluit dateert van 30 oktober jongstleden en de ECB heeft de depositorente

toen ongemoeid gelaten. De inflatie in de eurozone liep in september wel op naar 2,2% (augustus 2,0%), waarmee deze dicht bij de doelstelling van 2% blijft. Daarnaast zijn de groeivoorzichten stabiel. Volgens de ECB is het huidige renteniveau 'voldoende robuust' om eventuele inflatieschokken op te vangen.

Onder de 'ECB-rente' verstaan we de depositorente. Dat is de rente die banken elkaar in rekening brengen voor het stallen van overtollig geld. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van de ECB-depositorente te zien.

De ontwikkelingen in het afgelopen jaar hebben uiteraard invloed op de spaarrentes en dus ook op de rendementen van lijfrentespaarproducten en lijfrente-uitkeringsproducten, zowel op de bancaire als de verzekeringsvarianten.

ECB-RENTE SINDS 1999

Bron: ECB

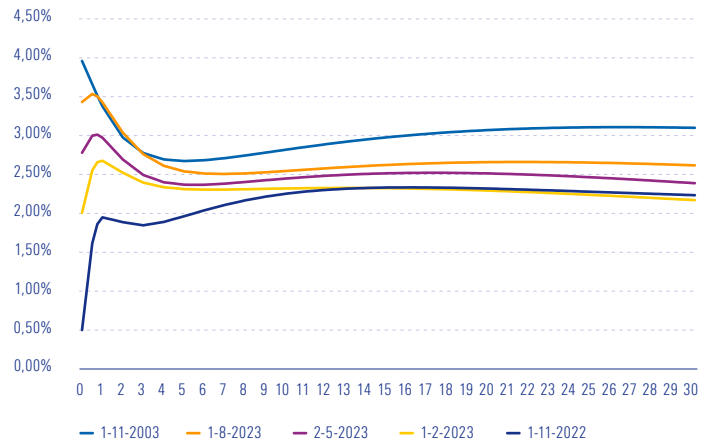
Gevolgen voor de producten

De rentewijzigingen van de ECB zullen vroeg of laat impact hebben op de tarieven die banken en verzekeraars hanteren voor spaarproducten en leningen. Het beeld is al enige tijd dat verzekeraars rentewijzigingen snel volgen en banken uitgesteld. Dat was in 2022 goed te merken toen de rente snel steeg. De verzekeraars volgden de marktrente en boden steeds hogere uitkeringen en streefden de banken, die maar langzaam volgden met renteverhogingen, voorbij. Tot 2022 behaalden bank-spaarproducten altijd 5 sterren op prijs en telden de verzekeringsvarianten eigenlijk niet mee. Een verzekering was alleen interessant als je een levenslange uitkering of een overbruggingslijfrente wilde. Door de rentestijgingen van de verzekeringsproducten bemachtigden verzekeraars echter de topposities in onze benchmarks. In 2023 liepen de bancaire producten in en vorig jaar lagen de uitkeringen ongeveer op gelijk niveau. Na de acht renteverlagingen van in totaal 200 basispunten was de verwachting voor dit jaar dat de situatie van voor 2022 weer volledig hersteld zou zijn. Tegen de verwachting in ligt het gemiddelde voor banksparen en verzekeren nog steeds nagenoeg gelijk. Gemiddeld levert 10 jaar banksparen in oktober 2025 2,65% per jaar op en 10 jaar verzekeren 2,72%. Een verzekering wordt iets gunstiger door sterftewinst, maar iets ongunstiger door kosten.

We zien bij de verzekeringen wel weer een andere ontwikkeling richting oude tijden. De basis van een verzekeringstarief is vaak een bepaalde risicovrije rentetermijnstructuur van de ECB of De Nederlandsche Bank (DNB). Een rentetermijnstructuur, ook wel yield curve genoemd, geeft het verband aan tussen de looptijd van een verzameling gelijksoortige leningen en het rendement. Als de rente hoger is bij langere looptijden, spreken we van een normale rentetermijnstructuur. Onder normale omstandigheden is dit verklaarbaar door het feit dat langer geld uitlenen risicovoller is dan kortstondig geld uitlenen. De risico's van langer geld uitlenen zijn renteschommelingen, inflatie en wanbetaling. Gedurende 2023 veranderde de yield curve van een normale rentetermijnstructuur naar een inverse rentetermijnstructuur. Op een aantal momenten tussen 1 november 2022 en 1 november 2023 zagen de yield curves voor AAA-staatsobligaties er volgens de ECB uit als in de bovenste grafiek is weergegeven.

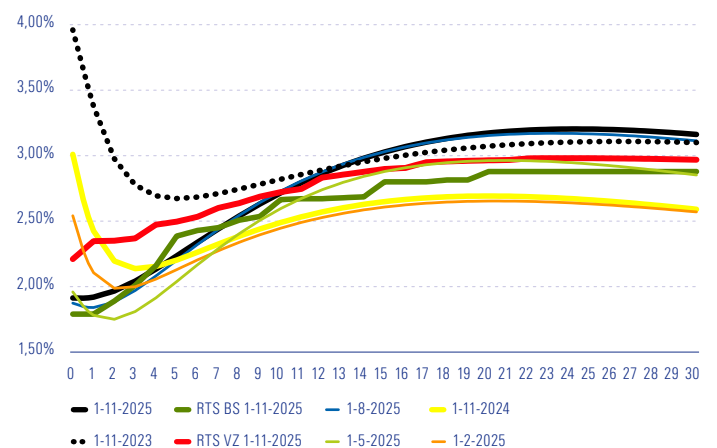
In de onderste grafiek staat het verloop van de ECB-rentetermijnstructuur gedurende het afgelopen jaar aangevuld met dezelfde curve van 1 november 2023 als in de vorige grafiek (onderbroken lijn) en de gemiddelde rentecurve per 1 november 2025 van alle verzekeraars. De dikke zwarte lijn is de ECB-curve van 1 november 2025. Uit de grafiek is af te lezen dat de marktrente momenteel een stuk lager ligt en dat de yield curve langzamerhand weer normaal is geworden. De korte rente daalde langer door dan de langere rente. De yield curves in de tarieven van de verzekeraars zijn intussen ook weer normaal, behalve bij De Goudse waar op dit moment voor langere looptijden nog steeds een lagere rente geldt dan voor kortere looptijden.

ECB RENTETERMIJNSTRUCTUUR
NOVEMBER 2022 TOT NOVEMBER 2023

Bron: ECB

ECB RENTETERMIJNSTRUCTUUR 11-2024 TOT 11-2025
EN GEMIDDELTE DIL-RENTE PER 11-2025

Bron: ECB en MoneyView

De dikke rode lijn is de gemiddelde rente die verzekeraars bieden op 1 november jongstleden. Deze loopt vlakker dan de ECB-rentetermijnstructuur. De dikke groene lijn is de gemiddelde bankspaarrente per 1 november.

Special Item Agenda

DECEMBER: **ZAKELIJKE SCHADEVERZEKERINGEN**

>> [Klik hier](#) voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView ProductRating Zakelijke schadeverzekeringen 2025

JANUARI: **OVERLIJDENSRIISICOVERZEKERINGEN**

>> [Klik hier](#) voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView ProductRating Overlijdensrisicoverzekeringen 2026